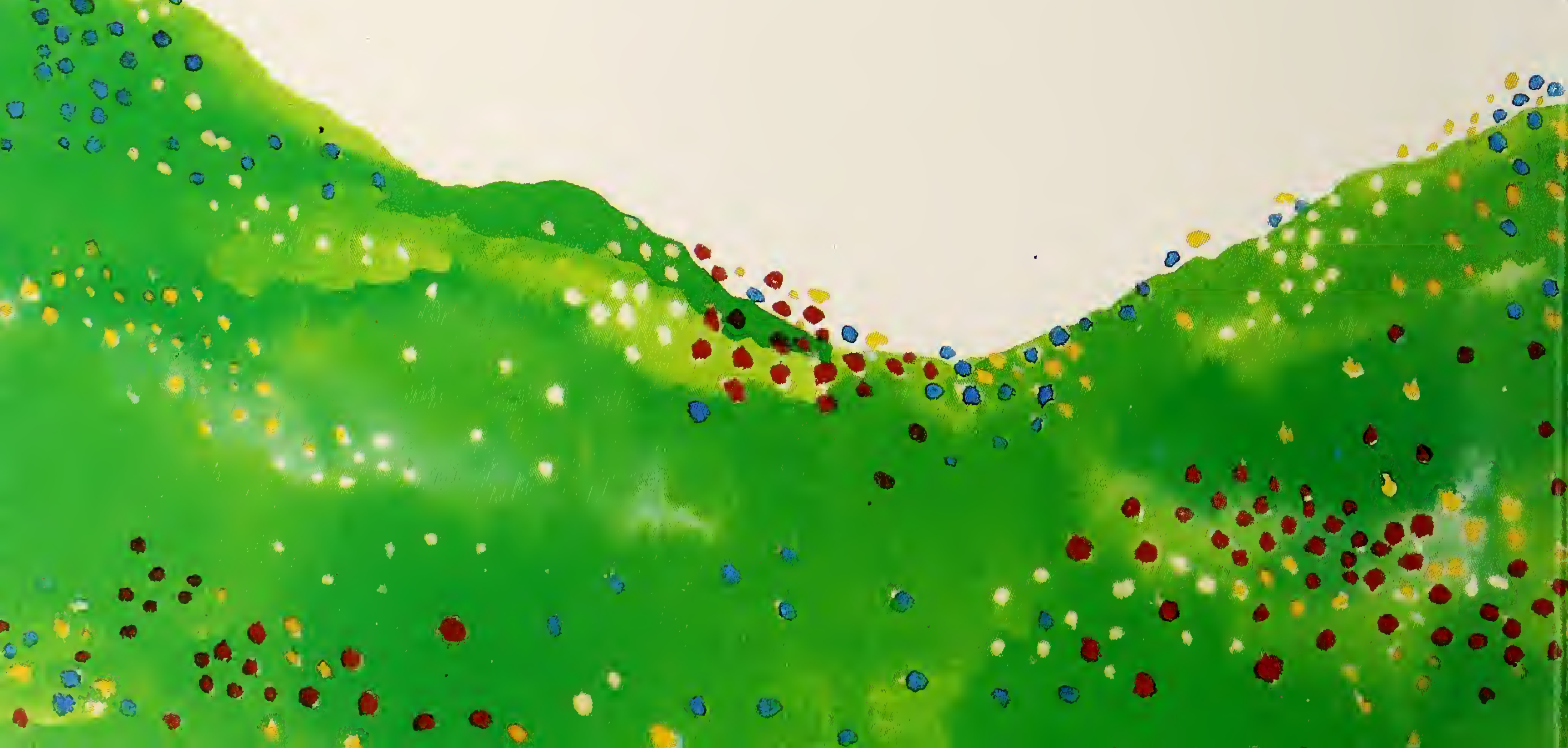
הגדה
של
פסח

הגדה
של
פסח

קבוץ מעוז חיים

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ **הָאָבִיב**
וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן
וְחַגֹּתֶם אוֹתוֹ חַג לַיהוה לְדֹרֹתֵיכֶם
חֻקַּת עוֹלָם תְּחָגֻּהוּ.
שָׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ **פֶּסַח**
כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב
הוֹצִיאֲךָ יהוה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לָיְלָה.

הִגִּיעַ לֵיל פֶּסַח
כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אוֹמֵר הַלֵּל.
כִּי בַּלַּיְלָה הַזֶּה אוֹצְרוֹת טְלָלִים נִפְתָּחִים:
גֶּשֶׁם חָלַף וּסְתָו עָבַר וְהַכֹּל בְּעִתּוֹ נוֹצַר –

לֵךְ לְשָׁלוֹם, גֶּשֶׁם!

דּוּדָאִים נָתְנוּ רֵיחַ בְּגַנַּת דּוֹדִים וְחָלְפוּ דְּוָיִים –

בֹּא בְּשָׁלוֹם, טַל!

מֵרִיחַ מֵימֶיךָ נָשָׂאתָ שְׁפָלִים וּמָלְאוּ אֲסָמֶיךָ –

לֵךְ לְשָׁלוֹם, גֶּשֶׁם!

נְעִים שְׂמָחוֹת וּפְרִי עֵץ הָדָר עֵת יְעֻדַּר –

בֹּא בְּשָׁלוֹם, טַל!

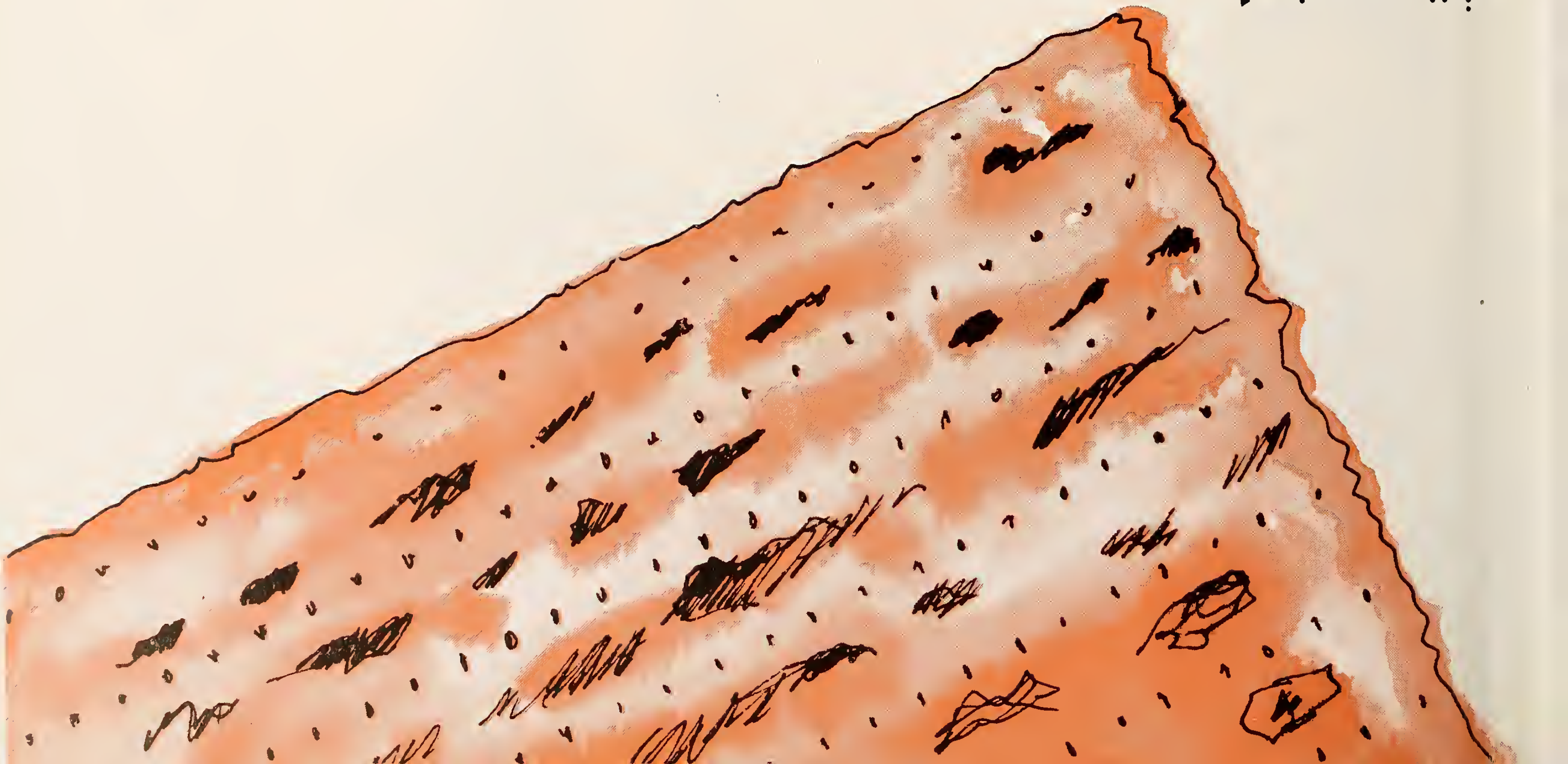
ברכה למתכנסים
כוס ראשונה – **כוס האביב**

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזֻמָּן

לְקַיֵּם הַמִּצְוָה
לְסַפֵּר
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם
יַחַד עִם
כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל.

הָא לַחְמָא עַנְיָא

דִּי אֲכָלוּ
אַבְהָתָנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם.
כָּל דִּכְפִין יֵיתֵי וְיֵיכוֹל,
כָּל דִּצְרִיךְ יֵיתֵי וְיִפְסַח.
הָשַׁתָּא הָכָא, לַשָּׁנָה הַבָּאָה
בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל.
הָשַׁתָּא עַבְדֵי, לַשָּׁנָה הַבָּאָה
בְּנֵי חוֹרִין.

מַה נִּשְׁתַּנָּה
הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת?

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חָמֵץ וּמַצָּה,
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלּוֹ **מַצָּה.**

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׁאָר יְרָקוֹת;
הַלַּיְלָה הַזֶּה **מָרוֹר.**

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ **מַטְבִּילִין** אֲפִלּוּ פַּעַם אֶחָת;
הַלַּיְלָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים.

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבִין וּבֵין מְסֻבִּין;
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלָּנוּ **מְסֻבִּין.**

עֲבָדִים הָיִינוּ

לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ יהוה
אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ
נְטוּיָה. וְאִלּוּ לֹא הוֹצִיא
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם, הֲרֵי אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ
מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם:
וַאֲפִלּוּ כֻּלָּנוּ חֲכָמִים, כֻּלָּנוּ נְבוֹנִים,
כֻּלָּנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה –
מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת
מִצְרַיִם; וְכָל הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח.

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר
חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ
כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרָיִם.

רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר:

כָּל מִי שֶׁלֹּא אָמַר
שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח –
לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ.
וְאֵלּוּ הֵן:

פֶּסַח
מַצָּה
וּמָרוֹר.

פֶּסַח עַל שׁוּם מָה?

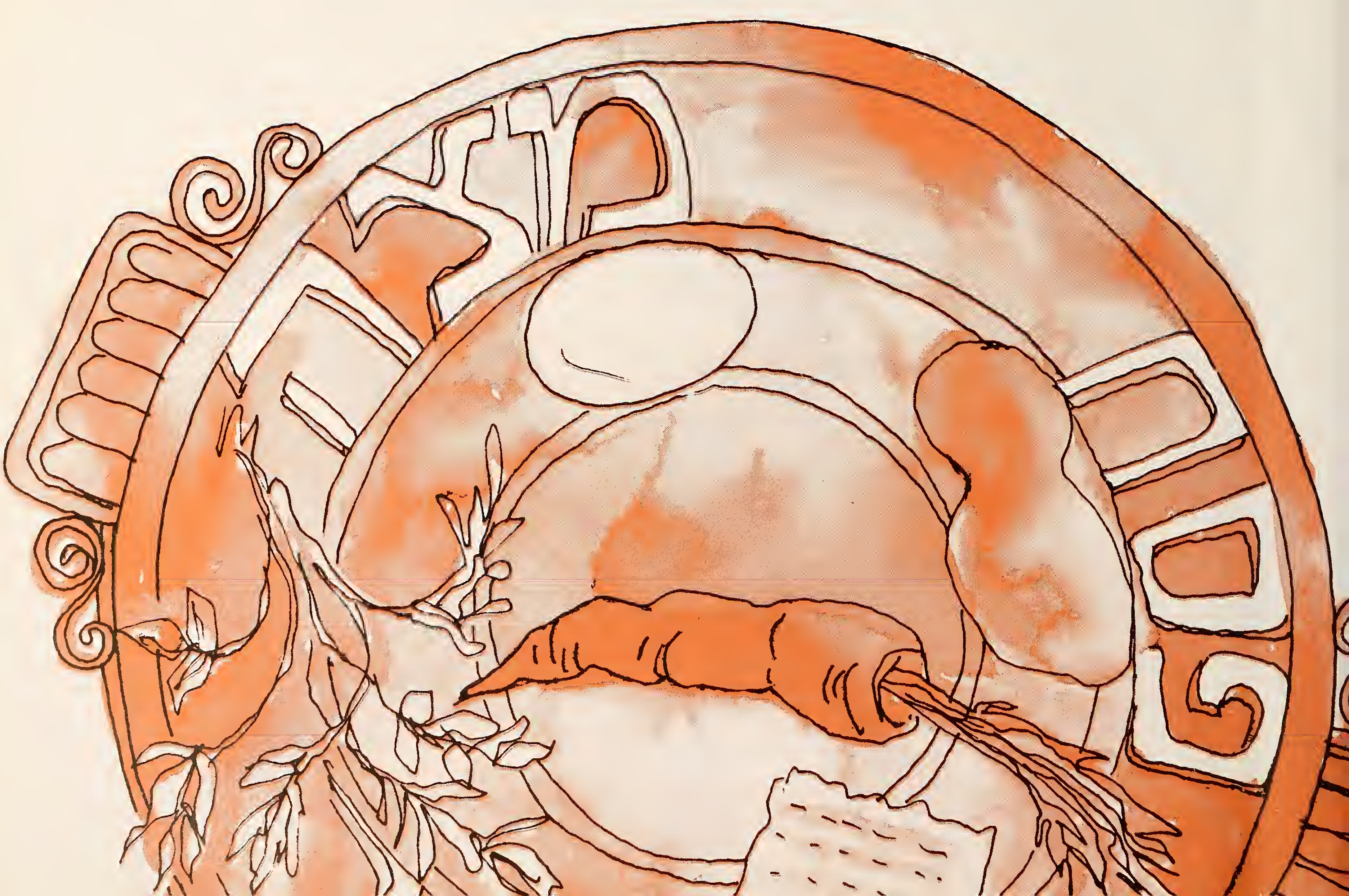
פֶּסַח זֶה שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם עַל שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה?

עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיץ, וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגוֹת מַצּוֹת.

מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה?

עַל שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

נְבָרֵךְ

עַל הַגֶּפֶן
וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה
וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה
טוֹבָה וּרְחָבָה
שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ
וְלָנוּ, לֶאֱכֹל מִפִּרְיָהּ
וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

וַיֵּרֶד יַעֲקֹב מִצְרַיְמָה

וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט,
וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל, עָצוּם וָרָב.

וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל אֶחָיו וְכָל הַדּוֹר הַהוּא.
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ
בִּמְאֹד מְאֹד; וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אוֹתָם.

וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, אֲשֶׁר לֹא
יָדַע אֶת יוֹסֵף, וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ: הִנֵּה עַם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ, הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן
יִרְבֶּה, וְהָיָה כִּי תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם
הוּא עַל שׂוֹנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.

ורם

וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנּוֹתוֹ בְּסִבְלוֹתָם. וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה:
אֶת פִּיתֹם וְאֶת רַעַמְסֵס:
וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אוֹתוֹ – כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ.
וַיָּקוּצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ.
וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבוֹדָה
קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבוֹדָה בַּשָּׂדֶה
אֶת כָּל עֲבוֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ.

הלט׳

מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר

וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲזַרְיָה
וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן.
שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין בִּבְנֵי־בְרַק
וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת־מִצְרַיִם
כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה,
עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם:
רַבּוֹתֵינוּ,
הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

לֵיל שִׁמּוּרִים הוּא לַיהוה
וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה:

הֲרֵי אֲנִי כְּבֶן שִׁבְעִים שָׁנָה
וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאָמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת
עַד שֶׁדְּרָשָׁהּ בֶּן זוֹמָא, שֶׁנֶּאֱמַר:
לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, יְמֵי חַיֶּיךָ – הַיָּמִים,
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ – הַלֵּילוֹת.
וַחֲכָמִים אוֹמְרִים:
יְמֵי חַיֶּיךָ – הָעוֹלָם הַזֶּה,
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ – לְהָבִיא לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ.

לֵיל שִׁמּוּרִים הוּא ליהוה
לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתָם.

וַיְצַו פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת הַנֹּגְשִׂים בָּעָם
וְאֶת שֹׁטְרָיו לֵאמֹר:
לֹא תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם.
הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם תֶּבֶן, וְאֶת מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים
אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם תָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם,
לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ, כִּי נִרְפִּים הֵם, עַל־כֵּן הֵם צֹעֲקִים לֵאמֹר:
נֵלְכָה נִזְבְּחָה לֵאלֹהֵינוּ.
תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה עַל הָאֲנָשִׁים וְיַעֲשׂוּ בָהּ,
וְאַל יִשְׁעוּ בְּדִבְרֵי שָׁקֶר.

וַיֵּצְאוּ נֹגְשֵׂי הָעָם וְשֹׁטְרָיו
וַיֹּאמְרוּ אֶל הָעָם לֵאמֹר – כֹּה אָמַר פַּרְעֹה:
אֵינֶנִּי נֹתֵן לָכֶם תֶּבֶן;
אַתֶּם לְכוּ קְחוּ לָכֶם תֶּבֶן מֵאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ,
כִּי אֵין נִגְרָע מֵעֲבֹדַתְכֶם דָּבָר.

וַיָּפֶץ הָעָם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם,
לְקוֹשֵׁשׁ קַשׁ לַתֶּבֶן.
וְהַנּוֹגְשִׂים אָצִים לֵאמֹר: כַּלּוּ מַעֲשֵׂיכֶם
דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כַּאֲשֶׁר בִּהְיוֹת הַתֶּבֶן.

וַיֻּכּוּ שׁוֹטְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
שָׂמוּ עֲלֵיהֶם נוֹגְשֵׂי פַרְעֹה לֵאמֹר:
מַדּוּעַ לֹא כִלִּיתֶם חָקְכֶם לִלְבֹּן כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם
גַּם תְּמוֹל גַּם הַיּוֹם.
וַיָּבֹאוּ שׁוֹטְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ
אֶל־פַּרְעֹה לֵאמֹר: לָמָּה תַעֲשֶׂה כֹה לַעֲבָדֶיךָ?
תֶּבֶן אֵין נִתָּן לַעֲבָדֶיךָ וּלְבֵנִים אוֹמְרִים לָנוּ עֲשׂוּ.
וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מֻכִּים...

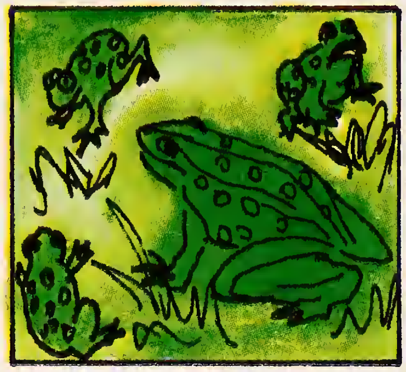
וַיָּבֹאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה:

שַׁלַּח אֶת עַמִּי.

וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת לִבּוֹ וְלֹא שִׁלַּח אֶת הָעָם.

אֵלּוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת
שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ־
בָּרוּךְ־הוּא
עַל הַמִּצְרִים
בְּמִצְרַיִם:

דָּם

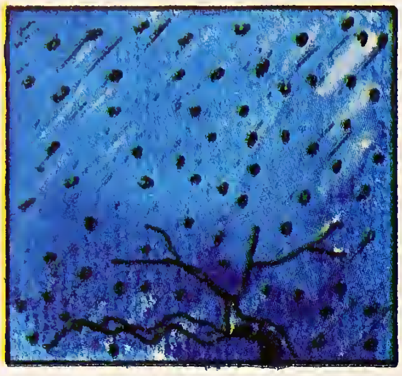

צְפַרְדֵּעַ

כִּנִּים

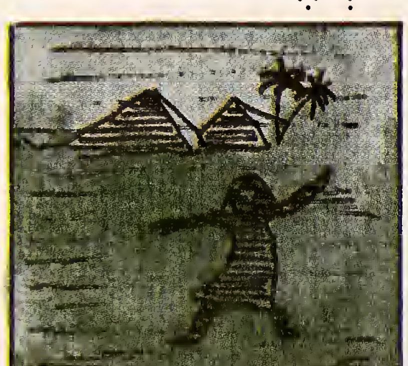

עָרוֹב

דֶּבֶר

שְׁחִין

בָּרָד

אַרְבֶּה

חֹשֶׁךְ

מַכַּת־בְּכוֹרוֹת

וַיֹּאמֶר יהוה:

רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי
מִפְּנֵי נוֹגְשָׂיו, כִּי יָדַעְתִּי אֶת מַכְאוֹבָיו;

וָאֵרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וּלְהַעֲלוֹתוֹ מִן הָאָרֶץ
הַהִיא אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה, אֶל אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ.

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב.

וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ
מִשְׁאֲרוֹתָם צְרוּרוֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל שִׁכְמָם.

וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם
עֻגוֹת מַצּוֹת, כִּי לֹא חָמֵץ, כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם
וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ, וְגַם צֵדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב.

וַיֻּגַּד

לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם, וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה
וַעֲבָדָיו אֶל הָעָם וַיֹּאמְרוּ:
מַה זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי שִׁלַּחְנוּ
אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ?
וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיָד רָמָה.

וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה

אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת הַתֹּף בְּיָדָהּ
וַתֵּצֶאןָ כָל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ
בְּתֻפִּים וּבִמְחוֹלוֹת.
וַתַּעַן לָהֶן מִרְיָם:
שִׁירוּ ליהוה כִּי גָאֹה גָּאָה,
סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם.
אָמַר אוֹיֵב:
אֶרְדֹּף, אַשִּׂיג, אֲחַלֵּק שָׁלָל.
נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ – כִּסָּמוֹ יָם;
צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים.

וַיֵּלְכוּ

שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר
וְלֹא מָצְאוּ מַיִם.
וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמָּיִם.
וַיָּלֶן הָעָם עַל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר:
לָמָּה זֶה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם
לְהָמִית אוֹתִי וְאֶת בָּנַי
וְאֶת מִקְנַי בַּצָּמָא?

וּמֹשֶׁה הִכָּה עַל צוּר
בַּמַּטֶּה הִכָּה עַל סֶלַע
וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מָיִם.

וַיִּבְכּוּ

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ:
מִי יַאֲכִילֵנוּ בָּשָׂר?
זָכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה
אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם:
אֵת הַקִּשֻּׁאִים
וְאֵת הָאֲבַטִּיחִים
וְאֶת הֶחָצִיר וְאֶת הַבְּצָלִים
וְאֶת הַשּׁוּמִים,
וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה.

וַיִּשְׁלַח

אוֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר
אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם:
עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב
וַעֲלִיתֶם אֶת הָהָר –
וּרְאִיתֶם אֶת הָאָרֶץ, מַה הִיא?
וְאֶת הָעָם הַיּוֹשֵׁב עָלֶיהָ –
הֶחָזָק הוּא, הֲרָפֶה, הַמְעַט הוּא
אִם רָב?

וַיָּשׁוּבוּ

מִתּוּר הָאָרֶץ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם.
וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן
וְאֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶל מִדְבַּר
פָּארָן קָדֵשָׁה וַיָּשִׁיבוּ אוֹתָם דָּבָר
וַיַּרְאוּם אֶת פְּרִי הָאָרֶץ:

וַיְסַפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ: בָּאנוּ אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ, וְגַם זָבַת חָלָב
וּדְבַשׁ הִיא וְזֶה פִּרְיָהּ; אֶפֶס, כִּי עַז
הָעָם, הַיּוֹשֵׁב בָּאָרֶץ.

וַיּוֹצִיאוּ דִּבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תָּרוּ אוֹתָהּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר:
הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אוֹתָהּ
– אֶרֶץ אוֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִיא.

וַיַּהַס כָּלֵב אֶת הָעָם אֶל מֹשֶׁה
וַיֹּאמֶר: עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אוֹתָהּ, כִּי
יָכוֹל נוּכַל לָהּ.

שְׂאִי

סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי:
כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ לָךְ.
בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ,
וּבְנוֹתַיִךְ עַל צַד תֵּאָמַנָה.
אָז תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ,
וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ.
מִי אֵלֶּה כָּעָב תְּעוּפֶינָה,
וְכַיּוֹנִים אֶל אֲרוּבּוֹתֵיהֶם?
כִּי לִי אִיִּים יְקַוּוּ
וָאֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ
לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק.
וּפִתְּחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד,
יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ.
לֹא יִשָּׁמַע עוֹד חָמָס בְּאַרְצֵךְ
שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּגְבוּלָיִךְ,
וּשְׁעָרַיִךְ תְּהִלָּה.

בְּשׁוּב

יהוה אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן
הָיִינוּ כְּחוֹלְמִים:
אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ
וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה.
אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם:
הִגְדִּיל יהוה לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה,
הִגְדִּיל יהוה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ,
הָיִינוּ שְׂמֵחִים.
שׁוּבָה יהוה אֶת שְׁבִיתֵנוּ
כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב.
הַזּוֹרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ.
הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע,
בֹּא יָבוֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו.

הִנֵּה יָמִים בָּאִים

וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר וְדוֹרֵךְ עֲנָבִים
בְּמוֹשֵׁךְ הַזָּרַע; וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים
עָסִיס וְכָל הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה:
וְשַׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ, וְנָטְעוּ
כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם, וְנָטְעוּ גַנּוֹת
וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיהֶם:
וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם וְלֹא
יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם.

וְהִיא שֶׁעָמְדָה

לַאֲבוֹתֵינוּ
וְלָנוּ שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבַד
עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ,
אֶלָּא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר
עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ
וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם.

אפיקומן

וְכִתְּתוּ

חַרְבוֹתָם לְאִתִּים
וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת.
לֹא יִשָּׂא גוֹי אֶל גוֹי חֶרֶב
וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה.

יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ תֵּבֵל, קִרְיָה לְמֶלֶךְ רַב,
לָךְ נִכְסְפָה נַפְשִׁי מִפַּאֲתֵי מַעֲרָב.

חַד גַּדְיָא

הַאֲזִינוּ, חַבְרַיָּא.
מַעֲשֶׂה בְּחַד־גַּדְיָא.
הַסִּפּוּר אִישׁ לֹא בָּדָה –
כָּךְ כָּתוּב בַּ"הַגָּדָה".
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

אַבָּא אֶל הַשּׁוּק הָלַךְ
וְקָנָה גְּדִי צַח וָרַךְ,
זֶה הַגְּדִי – גְּדִי עִזִּים –
הוּא קָנָה בִּשְׁנֵי זוּזִים.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

הֶחָתוּל אֲרוֹךְ שָׂפָם
מַחְשָׁבָה רָעָה זָמַם.
אֶת הַגְּדִי תָּפַשׂ בְּכַף
וְאַחַר אוֹתוֹ טָרַף.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

זֹאת רָאָה וְהִתְמַרְמֵר
הַכְּלַבְלַב שֶׁבֶּחָצֵר.
לַזּוֹלֵל הוּא לֹא סָלַח
וְנָשַׁךְ אוֹתוֹ נָשַׁךְ.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

מִן הַחוּץ זִנֵּק מַקֵּל,
עַל הַכֶּלֶב הִתְנַפֵּל,
וּבְקֶצֶב רַב חָבַט
וְ"הִרְבִּיץ" בּוֹ מִכָּל צַד.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

הִשְׁתּוֹלֵל אָז שְׁבִיב הָאֵשׁ
בַּמַּקֵּל לִנְקֹם בִּקֵּשׁ,
הִתְלַקֵּחַ "פִּיף" וְ"פַּף" –
הַמַּקֵּל כָּלִיל נִשְׂרַף.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

שֶׁטֶף מַיִם, מַיִם גַּל
עַל הָאֵשׁ קָפַץ חִישׁ־קַל.
הִשְׂתָּרֵעַ רֶגַע קָט –
וְהָאֵשׁ כָּבְתָה מִיָּד.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

בָּא הַשּׁוֹר אֶל הָאֲגַם,
אֶת הַמַּיִם הוּא לָגַם,
כָּל הַמַּיִם אֲשֶׁר בּוֹ
הוּא הִכְנִיס לְתוֹךְ קִרְבּוֹ.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

הַטַּבָּח בָּחַר קָרְבָּן
אֶת הַשּׁוֹר הַגַּרְגְּרָן,
וְהִשְׁחִיז אֶת הַסַּכִּין –
אֲרוּחַת־בָּשָׂר הֵכִין.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

מִשָּׁמַיִם בָּא מַלְאָךְ
וְהִפִּיל אֶת הַטַּבָּח,
שֶׁמֵּאָן רוּחוֹ עָצַר
וְהִכְרִיעַ אֶת הַשּׁוֹר.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

בָּרָקִיעַ קוֹל יִקְרָא:
קֵץ לָרֶשַׁע, קֵץ לָרָע!
מִן הָאָרֶץ שׁוֹד יִתַּם –
וְשָׁלוֹם עַל הָעוֹלָם.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ?
אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ!

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית.
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.
אַרְבַּע אִמָּהוֹת.
חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה.
שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה
שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבַּתָּא.
שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה.
תִּשְׁעָה יַרְחֵי לֵידָה.
עֲשָׂרָה דִבְּרַיָּא.
אַחַד עָשָׂר כּוֹכְבַיָּא.
שְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטַיָּא.
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִדַּיָּא.

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ?
אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ!
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

חֲסַל

סִדּוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ
כְּכָל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ
לְסַדֵּר אוֹתוֹ,
כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ.
זָךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה,
קוֹמֵם קְהַל עֲדַת מִי מָנָה.
קָרֵב נַהֵל נִטְעֵי כַנָּה,
פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרִנָּה,
בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה.

איור ועצוב גרפי – חנה מור